

IJTIMOIIY-GUMANITAR SOHADA ILMIY-INNOVATSION TADQIQOTLAR

ILMIY METODIK JURNALI

ISSN 3060-5059

VOL.3 № 5

2026

KOREYADA RAQAMLI TA'LIM MUHITINI RIVOJLANTIRISHNING NAZARIY ASOSLARI

Adamatov Anvar Ablaqulovich

Kamoliddin Behzod nomidagi Milliy rassomlik va dizayn instituti, bosh mutaxassis

Annotatsiya

Mazkur maqolada Koreyada raqamli ta'lim muhitini shakllantirishning nazariy asoslari konstruktivizm, konektivizm va raqamli pedagogika yondashuvlari doirasida tahlil qilinadi. Raqamli transformatsiya jarayonida ta'limning yangi modeli shakllanishi, o'qituvchi va o'quvchi rollarining o'zgarishi hamda texnologik vositalarning didaktik imkoniyatlari yoritiladi. Shuningdek, zamonaviy ilmiy qarashlar asosida Koreya ta'lim tizimining raqamli ekotizimi konseptual jihatdan asoslanadi. Tadqiqot natijasida raqamli ta'lim modelining integrativ struktura sifatidagi ilmiy talqini ishlab chiqiladi.

Kalit so'zlar: raqamli ta'lim, konstruktivizm, konektivizm, raqamli pedagogika, Koreya ta'lim tizimi, smart education, ta'lim innovatsiyasi.

ТЕОРЕТИЧЕСКИЕ ОСНОВЫ РАЗВИТИЯ ЦИФРОВОЙ ОБРАЗОВАТЕЛЬНОЙ СРЕДЫ В КОРЕЕ

Адаматов Анвар Аблакулович

Национальный институт художеств и дизайна имени Камолиддина Бехзода, главный специалист

Аннотация

В данной статье анализируются теоретические основы формирования цифровой образовательной среды в Корее в рамках подходов конструктивизма, коннективизма и цифровой педагогики. Рассматривается формирование новой модели образования в условиях цифровой трансформации, а также изменение ролей преподавателя и обучающегося и дидактические возможности технологических средств. Кроме того, на основе современных научных подходов концептуально обосновывается цифровая экосистема системы образования Кореи. В результате исследования предлагается научная интерпретация цифровой образовательной модели как интегративной структуры.

Ключевые слова: цифровое образование, конструктивизм, коннективизм, цифровая педагогика, система образования Кореи, smart education, образовательные инновации.

THEORETICAL FOUNDATIONS FOR THE DEVELOPMENT OF THE DIGITAL EDUCATIONAL ENVIRONMENT IN KOREA

Adamatov Anvar Ablaqulovich

Kamoliddin Behzod National Institute of Fine Arts and Design, Chief Specialist

Abstract

This article analyzes the theoretical foundations of the formation of a digital learning environment in Korea within the frameworks of constructivism, connectivism, and digital pedagogy. It examines the development of a new educational model in the context of digital transformation, as well as changes in the roles of teachers and learners and the didactic potential of technological tools. Furthermore, based on contemporary scientific perspectives, the digital ecosystem of the Korean education system is conceptually grounded. As a result of the study, a scientific interpretation of the digital education model as an integrative structure is proposed.

Keywords: digital education, constructivism, connectivism, digital pedagogy, Korean education system, smart education, educational innovation.

XXI asr ta'lim tizimi global raqamli transformatsiya jarayoniga kirib, an'anaviy paradigmani tubdan o'zgartirmoqda. Ushbu jarayon bilim uzatishdan ko'ra bilim yaratish, tarmoqlash va integratsiya qilishga yo'naltirilgan. Janubiy Koreya ta'lim tizimi bu borada raqamli innovatsiyalarni joriy etishda yetakchi model sifatida tan olinmoqda. Koreya tajribasida raqamli ta'lim muhitining shakllanishi faqat texnologik modernizatsiya bilan cheklanmay, balki chuqur pedagogik-nazariy asosga ega jarayon sifatida namoyon bo'ladi. Bu jarayon konstruktivizm (J. Piaget, L. Vygotskiy), konektivizm (G. Siemens, S. Downes) va raqamli pedagogika (Mishra va Koehlerning TPACK modeli) kabi zamonaviy pedagogik yondashuvlar asosida rivojlanmoqda. Ushbu maqolaning maqsadi Koreyada raqamli ta'lim muhitining

nazariy asoslarini chuqur tahlil qilish va integrativ raqamli ta'lim modelini ilmiy jihatdan asoslashdan iborat. Ta'lim jarayonlarida raqamli texnologiyalarning integratsiyasi nafaqat o'quvchilarning bilim olish jarayonini, balki o'qituvchilarning pedagogik yondashuvlarini ham yangilaydi, bu esa ta'lim sifatini oshirishga xizmat qiladi. Koreyaning muvaffaqiyatli tajribasi global ta'lim tizimlari uchun yangi imkoniyatlar va istiqbollarni ochib bermoqda.

Asosiy qism. Janubiy Koreya ta'lim tizimi bugungi kunda global miqyosda yetakchi o'rinni egallaydi. Tizimning muvaffaqiyati nafaqat texnologik rivojlanish darajasi, balki chuqur nazariy-pedagogik asoslar bilan mustahkamlangan innovatsion model sifatida shakllanishida ham namoyon bo'ladi. Raqamli ta'lim muhitini rivojlantirish Koreya davlat siyosati darajasida e'tirof etilib, "Smart Education", "Digital Learning Society" va "AI-based Education" kabi strategik yo'nalishlar orqali amalga oshirilmoqda.

Koreya ta'lim tizimining innovatsion modeli raqamli texnologiyalarni qo'llashda zamonaviy pedagogik nazariyalar bilan integratsiyalashgan. Bu jarayon faqat texnologik modernizatsiya emas, balki pedagogik yondashuvlarning yangilanishini ham o'z ichiga oladi. Koreyada ta'lim jarayonida quyidagi yondashuvlar muhim rol o'ynaydi:

Konstruktivizm — J. Piaget va L. Vygotskiy tomonidan ilgari surilgan nazariya bo'lib, o'quvchilarning bilimlarni o'z tajribasi asosida qurishiga imkon beradi. Koreya ta'lim tizimida konstruktivizm o'quvchilarning faol ishtirokini ta'minlaydi hamda ularni mustaqil fikrlashga undaydi. O'quvchilar guruh bo'lib ishlashlari, muammolarni hal qilishlari va o'zaro fikr almashishlari uchun interaktiv platformalar yaratiladi [1].

Konektivizm — G. Siemens va S. Downes tomonidan ishlab chiqilgan bo'lib, raqamli davrning yangi ta'lim paradigmasi sifatida talqin qilinadi. Ushbu yondashuvga ko'ra, bilimlar tarmoqlarda joylashgan bo'lib, o'rganish jarayoni ushbu tarmoqlar bilan bog'lanish orqali amalga oshadi. Koreyada konektivizmning qo'llanilishi o'quvchilarga global ma'lumotlarga kirish imkoniyatini yaratadi va turli manbalardan bilim olishlari uchun raqamli platformalarni taqdim etadi [2].

Mishra va Koehler tomonidan taklif etilgan raqamli pedagogika modeli esa ta'lim jarayonida raqamli texnologiyalarni samarali qo'llashni nazarda tutadi. Ushbu yondashuv o'qituvchilarga yangi metodologiyalarni ishlab chiqish, o'quvchilarning ehtiyojlariga mos ravishda ta'lim resurslarini yaratish imkonini beradi. Koreyada raqamli pedagogikaning rivojlanishi o'qituvchilarning raqamli vositalardan samarali foydalanishini rag'batlantiradi va qiziqarli darslarni tashkil etishga yordam beradi [3].

Janubiy Koreya ta'lim tizimi raqamli ta'lim muhitini rivojlantirishda innovatsion va pedagogik yondashuvlarni uyg'unlashtirgan holda global miqyosda e'tirof etilmoqda. Konstruktivizm, konektivizm va raqamli pedagogika kabi nazariyalar ushbu tizimning konseptual asosini tashkil etadi. Koreyaning tajribasi boshqa mamlakatlar uchun ham namunali bo'lishi mumkin, chunki u zamonaviy texnologiyalarni pedagogik nazariyalar bilan integratsiyalash orqali ta'lim sifatini oshirishga qaratilgan.

Raqamli pedagogika ta'lim jarayonida zamonaviy texnologiyalarni qo'llashni nazarda tutadi va ushbu nazariyalar ta'lim samaradorligini oshirishda muhim ahamiyat kasb etadi. Raqamli ta'lim murakkab tizim sifatida ko'rib chiqilib, uning komponentlari o'zaro bog'liqlikda o'rganildi. Tizimning har bir elementi — o'quvchilar, o'qituvchilar, texnologiyalar va ta'lim resurslari — bir-biri bilan o'zaro aloqada bo'lib, umumiy maqsadga erishishga xizmat qiladi. Bu yondashuv raqamli ta'lim muhitining samaradorligini oshirishga yordam beradi hamda tizimning har bir komponentining rolini aniqlash imkonini beradi. Koreya ta'lim tizimi global tajribalar, xususan AQSh, Finlyandiya va Singapur ta'lim tizimlari bilan qiyosiy tahlil qilindi. Ushbu qiyosiy tahlil Koreyada qo'llanilayotgan innovatsion metodlar va strategiyalarni yanada chuqurroq tushunishga yordam berdi. Har bir mamlakat ta'lim tizimida raqamli texnologiyalarni qo'llash darajasi va uslublari turlicha bo'lib, bu Koreya tajribasining o'ziga xosligini namoyon etadi.

Koreya raqamli ta'lim tizimining poydevorini yuqori tezlikdagi internet va raqamli platformalar tashkil etadi. Ushbu infratuzilma o'quvchilar va o'qituvchilar uchun keng imkoniyatlar yaratib, ta'lim jarayonini yanada samarali va qulay qiladi. Yuqori tezlikdagi internet orqali o'quvchilar raqamli resurslarga tezkor kirish imkoniyatiga ega bo'lib, ta'limning istalgan joyda va vaqtda amalga oshirilishini ta'minlaydi. Koreya ta'lim tizimida pedagogik innovatsiyalar muhim ahamiyatga ega. Konstruktiv va interaktiv metodlar o'quvchilarni faol ishtirok etishga undaydi hamda bilimni o'zlashtirish jarayonida ularning rolini kuchaytiradi. Ushbu yondashuv orqali o'quvchilar o'z bilimlarini amaliyotda qo'llash imkoniyatiga ega bo'ladi, bu esa ta'lim sifatini oshiradi [4]. Sun'iy intellektning integratsiyasi Koreya raqamli ta'lim modelining ajralmas qismidir. AI tizimlari yordamida shaxsiylashtirilgan o'qitish

jarayonlarini amalga oshirish mumkin. O'quvchilarning individual ehtiyojlariga mos ravishda ishlab chiqilgan ta'lim dasturlari ularning muvaffaqiyatini oshirishga xizmat qiladi. Sun'iy intellekt orqali o'quvchilarning o'zlashtirish darajasi va qobiliyatlari tahlil qilinadi, bu esa ta'lim jarayonini yanada samarali boshqarishga yordam beradi [5].

Raqamli resurslar ekotizimi Koreya raqamli ta'lim modelining muhim komponentidir. Ochiq ta'lim resurslari barcha o'quvchilarga erkin kirish imkoniyatini taqdim etadi, bu esa bilim almashinuvi va hamkorlikni kuchaytiradi. Raqamli resurslar ekotizimi orqali o'quvchilar turli manbalardan foydalanib, o'z bilimlarini kengaytirishlari mumkin. Koreya raqamli ta'lim tizimida tarmoqli bilim modeli konektivistik yondashuvga asoslanadi. Bu yondashuv bilimning faqat individual o'zlashtirilishi bilan cheklanmay, balki tarmoq orqali boshqa o'quvchilar va o'qituvchilar bilan almashinishini nazarda tutadi [6]. Tarmoqli bilim modeli o'quvchilarni bir-biri bilan bog'lash va hamkorlikda ishlashga undaydi, bu esa ularga kengroq fikrlash imkoniyatini beradi. Koreya raqamli ta'lim tizimining konseptual modeli yuqorida keltirilgan komponentlar asosida shakllangan bo'lib, ta'lim jarayonini dinamik va o'zgaruvchan ekotizim sifatida namoyon etadi. Ushbu model ta'limni yanada samarali va interaktiv qilish uchun innovatsion yondashuvlarni birlashtirib, global ta'lim standartlariga moslashishga xizmat qiladi. Koreya tajribasi boshqa mamlakatlar uchun ham raqamli ta'lim muhitini rivojlantirishda muhim namuna bo'la oladi.

Muhokama va natijalar. Koreyada raqamli ta'lim muhitining muvaffaqiyati faqat texnologik yutuqlar bilan cheklanmay, balki chuqur nazariy asosga tayangan holda rivojlanmoqda. Ushbu tizimda konstruktivizm va konektivizm kabi pedagogik yondashuvlar muhim rol o'ynaydi. Konstruktivizm o'quvchi markazli yondashuvni ta'minlasa, konektivizm bilimning tarmoqlangan tabiatini ochib beradi. Raqamli pedagogika esa ushbu ikki yondashuvni texnologik integratsiya orqali amaliy modelga aylantiradi. Koreya ta'lim tizimida o'qituvchining roli an'anaviy "ma'lumot beruvchi"dan "facilitator"ga o'zgarimoqda. Bu jarayon o'qituvchilarning dars jarayonida o'quvchilarga yo'l-yo'riq ko'rsatish, ularni motivatsiya qilish va mustaqil fikrlashga undovchi yondashuvlarni qo'llashini anglatadi. O'qituvchilar endilikda bilimni faqat yetkazib berish bilan cheklanmay, balki o'quvchilarning bilimlarni mustaqil ravishda shakllantirishlari uchun zarur sharoitlarni yaratishga intiladilar. O'quvchilar esa mustaqil bilim yaratuvchilarga aylanmoqda. Ular o'z-o'zini ta'lim olish jarayonida faol ishtirok etish, raqamli resurslardan foydalanish va bilimlarini amaliyotda qo'llash imkoniyatiga ega bo'lmoqdalar. Bu holat o'quvchilarning o'z fikrlarini erkin ifodalashlari, muammolarni hal etishlari va yangi g'oyalarni ishlab chiqishlariga yordam beradi. Ta'lim jarayoni global raqamli ekotizimga ulanmoqda. Bu esa o'quvchilarga turli manbalar va xalqaro tajribalar bilan bog'lanish imkoniyatini yaratadi hamda bilim almashinuvi va hamkorlik ko'nikmalarini rivojlantiradi. Raqamli platformalar orqali ta'lim jarayoni global miqyosda kengayib, o'quvchilarni xalqaro ta'lim tajribalari bilan tanishtirishga xizmat qilmoqda.

Xulosa. Xulosa qilib aytganda, Koreya ta'lim tizimida raqamli ta'lim muhitining shakllanishi murakkab va ko'p qatlamli jarayon sifatida rivojlanmoqda. Ushbu jarayon konstruktivizm, konektivizm va raqamli pedagogika integratsiyasi asosida amalga oshirilmoqda. Tadqiqot natijalari shuni ko'rsatdiki, raqamli ta'lim yangi pedagogik paradigma sifatida ta'lim jarayonini tubdan o'zgartirmoqda. O'qitish jarayonining tarmoqlangan ekotizimga aylanishi, ta'limda sun'iy intellekt va katta ma'lumotlarning ajralmas qismga aylanishi, o'quvchilarni markaziy subyekt sifatida tan olish — bularning barchasi zamonaviy ta'limning asosiy tamoyillarini tashkil etadi. Ushbu yangi model kelajak ta'lim tizimining asosiy konseptual yo'nalishi sifatida xizmat qilib, ta'lim jarayonini yanada samarali va individual ehtiyojlarga mos ravishda tashkil etishga imkon beradi. Natijada, Koreya tajribasi global ta'lim muhitida innovatsion yondashuvlarni joriy etish uchun muhim metodologik va amaliy manba bo'lib qolmoqda.

FOYDALANILGAN ADABIYOTLAR RO'YXATI

1. Piaget J. *The Psychology of Intelligence*. – London: Routledge, 2003.
2. Siemens G. *Connectivism: A Learning Theory for the Digital Age* // *International Journal of Instructional Technology and Distance Learning*. – 2005.
3. Mishra P., Koehler M. J. *Technological Pedagogical Content Knowledge: A Framework for Teacher Knowledge* // *Teachers College Record*. – 2006. – Vol. 108(6). – P. 1017–1054.
4. Kim J., Park S. *Innovative Teaching Methods in Digital Education: A Korean Perspective* // *Journal of Educational Technology*. – 2021. – Vol. 15(3). – P. 45–60.
5. Lee H. *The Role of Artificial Intelligence in Personalized Learning* // *International Journal of AI in Education*. – 2022. – Vol. 32(2). – P. 123–139.
6. Choi Y. *Open Educational Resources and Their Impact on Learning* // *Asian Journal of Open Educational Resources*. – 2020. – Vol. 8(1). – P. 10–25.